

NABYWANIE (46) sb n

Oba a jasne (w tym w pierwszym 2 r. błędne znakowanie), e pochylone.

sg N nabywanié (5); -e (1), -(e) (4). ◇ G nabywaniã (23). ◇ D nabywaniu (3). ◇ A nabywani(e) (1).
◇ I nabywani(e)m (2) *RejPos*, nabywanim (1) *SkarKaz*. ◇ L nabywaniu (10). ◇ pl N nabywaniã (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. *Zdobywanie, pozyskiwanie, wchodzenie w posiadanie; quaestus Mącz; acquisitio, comparatio, consecratio Cn (43) : RejZwierc [193]; Iefli ie gánia/ á czemu też takich gwałtow á dziwnych do nabywania z ludzką trudnością fortelow niegánia? ModrzBaz 6v.*

*nabywanie czego (22): GroicPorz o4; RejWiz A5v; Noscere omnes vias pecuniae, Umieć wżiftki przeskoki ku nabywaniu pieniędzy. Mącz 492b, 335d; GórnDworz Ee; RejPos 159v, 217v, 312 [2 r.]; ModrzBaz 82v; GórnRozm Ev; KochWr 31; WujNT 27 marg; SarnStat 176, 355, 444, 1014, 1022; SkarKazSej 704b; Także też w nabywaniu żywności/ ftátku y máiętności/ widzimy ná oko co fię dzieie KlonWor ded **3, ded**2. Cf nabywanie czego czym.*

nabywanie czego czym (1): wiele ich zbytnie łakomftwo przypádza do bogáctwá złemi fortelmi nabywania [ad opes malis artibus quaerendas] ModrzBaz 5v.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Nie obciázay fercá świeckimi pracámi/ y nabywanim tego czego odbieżeć mušíz. SkarKaz 7b.

W połączeniu szeregowym (1): ále fię raczey/ złego nabywania/ niepráwiedliwego z kradzieftwem rzeczy poľpolitey/ ábo wyflugá nieprzyftoyná wfpánoŝenia/ lichwiárftwá/ zbytnych zyfkow/ proznowania/ wftydzić mamy. SkarŻyw 241.

W charakterystycznych połączeniach: nabywanie bogactw(a) (3), chleba (2), dobr (2), imienia (3), majątności (7), pieniędzy (2), statku, summy, żywności (2).

Wyrażenia: »(żądza i) chęć (do), chciwość nabywania« = studio acquirendi Modrz (3:2): A ty takąową małz żądzą y chęć nabywania [cupidinem acquirendi]/ iż nigdy nie możelz być ochłodzon wielkimi bogáctwy HistAl K2; przyczyná złego náłzego ina nie iefth iedno zbytnia chciwość nabywania GórnDworz G5v, Ev; ModrzBaz 82v; GórnRozm Ev.

»nabywanie łakome; łakomstwo w nabywaniu« (2;1): kto mała żąda, [...] Prozen jest wrzodu ciężkiego, Nabywania łakomego BierRozm 19; áni łakomftwá w nabywaniu/ áni puftoty w doftátku/ [...] w nim znác/ áni fłyhcác nie było GórnDworz B7; KochWr 31.

»piecqliwe nabywanie« (1): gdzieś dáleko fię vnošimy zá piecqliwym nabywaniem dobr tych doczešnych náłzych RejPos 312.

»złe nabywanie« (3): SkarŻyw 241; A lichwy/ y złe nabywania máiętności/ iáko fię rozmnożyły? SkarKazSej 704b, 704b.

»zmindliwe nabywanie« (1): Illiberalis et sordidus quaestus, Sromotne á zmindliwe nabywanie. Mącz 403a.

Szeregi: »nabywanie i dzierzenie« (2): Státutá y Vítawy [...] okoľo nabywania y dzierzenia Imięnia w Litwie SarnStat 1014 [idem] 1022.

»handel a nabywanie« (1): Iedni fię vdáli zá bogáctwy á zá kupiectwy fwemi/ to iefť/ zá márnym hándlem á nabywaniem fwiátá tego RejPos 240v.

»imienie albo nabywanie« (1): [*Demokryt*] za szalone ludzie miał sobie takowe którzy sie o zbytnie imienie albo nabywanie zbierali *BielŻyw* 66.

»łakomstwo a nabywanie« (1): iż nam do tey służby iego y do tego kroleństwa iego/ nie śnádniey przekázic nie miało/ iedno márne łakomśtuo światá tego/ á omylne nabywánie tych docześnych rofkofzy iego. *RejPos* 217v.

»staranie i nabywanie« (1): Pobózne iego śtáránié/ Y beśpieczne nabywánie. *KochSob* 69.

»szafunek i nabywanie« (1): którzy tu ná Séymie do száfunkn y nabywánia pieniędzy dla potrzeb Rzeczypo: łá náznáczeni *SarnStat* 355.

»nabywanie i używanie« (3): *RejWiz* A5v; O nędzny nieboże/ rozneż było y nabywánie y vzywánie Abráámowo/ álbo Iákobowo/ álbo inych ludzi pobożnych od nabywánia y od vzywánia twego. *RejZwierc* [193]v.

»nabywanie i zbieranie« (1): od máłego do wielkiego poczáwłzy/ wżyfcy się ćwiczą w złym nabywániu y łakomym zbierániu. *SkarKazSej* 704b.

W przen [czego] (1) : dla iedności wiáry y nabywánia rzeczy onych wiecznych/ y kroleństwa onego bez końcá *SkarJedn* 202.

a. *O abstraktach* [czego] (2) : ábychmy [...] ludzi vczone prześtrzegli/ áby [...] piękniemi tytuły ludzi dla nabywánia dośtoyności nie ofzukawali. *ModrzBaz* 135.

Szereg: »szukanie i nabywanie« (1): vczy nas/ ábyłmy myśł śwá odrywaiąc od tych próżności/ wżytek náłz vmyśł vdáli ku śzukániu y nabywániu Nawyzłzego dobrá *BibRadz* I 346.

b. *O osobach* [kogo] (3) :

Szereg: »nabywanie a zjednanie« (1): ábyłmy wietłze závłze śtáránie czynili o zátrzymawániu śtárych/ [...] przyiaciół; á niźli o nabywániu á ziednániu nowych *WerKaz* 275.

W przen [komu kogo] (1) : Wśiał mu [św. *Bonifacyjusowi*] był Pan Bog w ferce áby oyczyzną opuściwłzy/ [...] w puśtelniczym śtanie/ ábo wná- (*kustosz*) bywániu (-). bywaniu Bogu dułz ludzkich/ wietłzey dośkonáłości w śłufzbie Bożey y wyśługi v Páná św⁸⁰ przyczynił. *SkarŻyw* 516.

a. *O potomstwie* [czego] (1) : Liberorum quaerendorum causa ei credo uxor data est, Mam za to że mu żoná daná yeśł dla nabywánia płodu. *Mącz* 335d.

2. *Osiąganie pewnego stanu lub cechy* [czego] (3) : Niech się do miłości narodu/ który śprawowác ma/ przyuczta/ á do nabywánia mądrości y náuk *SkarKaz*)(4, 348b, 638a.

W charaterystycznych połączeniach: nabywanie cnot, mądrości, sprawiedliwości.

Cf **NABYWAC**